

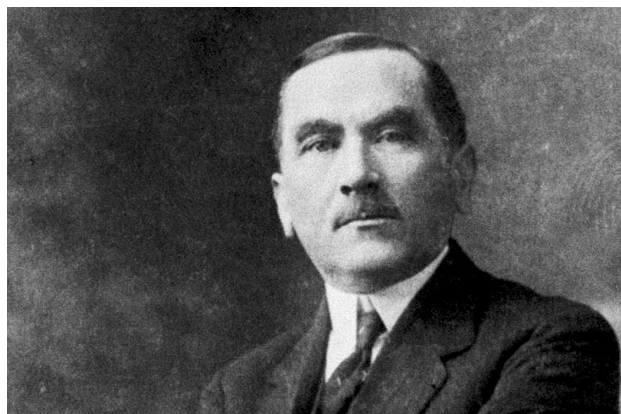
# Patriota i antysemita. Radni Białegostoku będą debatować o pomniku Romana Dmowskiego [SONDAŻ]

Andrzej Kłopotowski  
20.09.2022

 wyborcza.pl | BIAŁYSTOK

Wraca temat budowy w Białymstoku pomnika Romana Dmowskiego. Tym razem próbuje przeforsować go grupa radnych głównie z klubu PiS. Chcą, by Dmowski stał naprzeciwko kościoła św. Rocha, na placu Niepodległości.

Z tematem pomnika od lat "chodzi" Dariusz Wasilewski. Związany jest ze środowiskami pravicowymi, prezesuje fundacji Obowiązek Polski, jest miłośnikiem przebierania się w historyczne stroje i paradowania na koniu, odwołując przy tym do tradycji husarskiej. Jest wreszcie współtwórcą Stowarzyszenia "Pomnik Romana Dmowskiego w Białymstoku". Mimo że przez kadencję zasiadał w radzie miasta do pomysłu postawienia pomnika nie przekonał wtedy koleżanek i kolegów radnych. Teraz próbuje posiłkować się głosami działaczy białostockiego PiS.



W programie najbliższej sesji (26 września) znalazł się punkt poświęcony budowie pomnika. To inicjatywa grupy radnych PiS – Katarzyny Siemieniuk, Alicji Białej, Katarzyny Ancypiuk, Pawła Myszkowskiego, Henryka Dębowskiego, Zbigniewa Klimaszewskiego i Jacka Chańki - oraz... Koalicji Obywatelskiej/v Komitetu Truskolaskiego - Rafała Grzyba i Jarosława Grodzkiego.

## Patriota i antysemita

"Roman Dmowski był postacią wybitną oraz przykładem prawego człowieka i polityka. Jego ciężka praca na rzecz Polski do dziś stanowi przykład rozważnej i ofiarnej działalności obywatelskiej. Tworząc koncepcję nowoczesnego narodu, był prekursorem Idei niezależnego, racjonalnego i kreatywnego myślenia w kategoriach polskiej racji stanu. Należał do najwybitniejszych w historii polskich pisarzy politycznych. Jako wychowawca pokazał konsekwentną drogę do odzyskania niepodległości Polski, poprzez pracę organiczną, szacunek dla każdego stanu, aż po skuteczne wykorzystanie czynników militarnych i dyplomatycznych. Ponadto, ten główny architekt polskiej niepodległości był silnie związany z ziemią podlaską. Jego przodkowie pochodzili stąd, zaś on sam, zmarł w znajdującym się nad Narwią, majątku zaprzyjaźnionej rodziny Lutosławskich w Drozdowie" - podnoszą radni, którzy podpisali się pod projektem uchwały.

Zapominają jednak o drugiej twarzy Dmowskiego.

- Budowanie pomnika najbardziej znanego polskiego antysemity w mieście, które od lat ma problemy z antysemityzmem, gdzie co chwilę wybuchają na tym tle skandale, to jest jak wyzwanie dla reszty społeczeństwa - komentował na naszych łamach przed laty nieżyjący już Marcin Kornak z Nigdy Więcej. - Nie należy zapominać, kim był Roman Dmowski! Odwoływanie się dzisiaj do Dmowskiego to jest odwoływanie się do antysemityzmu i ksenofobii. Raz już było skandalem postawienie pomnika w Warszawie. Nie ma sensu jeszcze raz powtarzać tego błędu, tym razem w Białymstoku.

## **Pomnik biskupów i prawicy**

Pomnik chce budować społeczny komitet. Jeśli zajrzemy na stronę poświęconą inicjatywie, w gronie popierających budowę są arcybiskup Edward Ozorowski (jednocześnie jest honorowym przewodniczącym), biskupi Antoni Pacyfik Dydycz, Stanisław Szymecki i Janusz Stepnowski. W gronie tym znaleźli się też m.in. były prezes Młodzieży Wszechpolskiej Adam Andruszkiewicz, były rektor Politechniki Białostockiej Tadeusz Citko, historyk Adam Dobroński, wiceprezydent Białegostoku Rafał Rudnicki, konsul honorowy Chorwacji Wojciech Strzałkowski, przedsiębiorca Antoni Stolarski (odpowiadał za nielegalne zawieszenie napisu "Niepodległości" na pomniku Bohaterów Ziemi Białostockiej) czy politycy prawicy - Bogusław Dębski, europoseł Krzysztof Jurgiel, senator Mariusz Gromko, poseł Jacek Żalek, wicewojewoda Tomasz Madras, wojewoda Bohdan Paszkowski.

Prezydent Tadeusz Truskolaski o pomniku wypowiada się delikatnie. Przyznaje, że budowa teraz nie ma sensu, gdyż plac Niepodległości to dziś duży węzeł komunikacyjny, który ma być przebudowywany (przed laty odbył się nawet konkurs, którego zadaniem było pokazać jak plac można przekształcić w bardziej przyjazną przestrzeń).

- Planowana przebudowa układu komunikacyjnego, poza uporządkowaniem i uspokojeniem ruchu samochodowego, będzie miała również na celu utworzenie reprezentacyjnego placu miejskiego, który mógłby być miejscem spotkań mieszkańców oraz organizacji uroczystości miejskich i państwowych. Wskazane byłoby, aby realizacja pomnika Romana Dmowskiego nastąpiła po wykonaniu przekształceń placu jako integralna część kompozycji przestrzennej nowego placu miejskiego - uważa Truskolaski.

Dodaje, że wskazanie w tej chwili lokalizacji jest niemożliwe. Proponowane przez pomysłodawców miejsce - to skwerek między przystankami autobusowymi, przed sklepami - mogłoby się okazać tymczasowe.

<https://bialystok.wyborcza.pl/bialystok/7.35241,28932208,patriota-antysemita-ksenofob-radni-bialehostoku-beda-debatowac.html>